

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

VIII SAZIV
Jesenje Zasedanje

Komisija za spoljne poslove i dijasporu
Sednica br.72
Priština, 12.12.2023. god, u 13:30
Zgrada Skupštine, sala C-301

Z a p i s n i k

Sednici su prisustvovali: Arbëreshë Kryeziu- Hyseni, Adelina Grainca, Yllza Hoti, Gazmend Gjyshinca, Fitore Pacolli-Dalipi, Time Kadrijaj, Ariana Musliu-Shoshi, Doarsa Kica-Xhelili i Bahrim Shabani.

Nepriputan: Xhavit Haliti.

Prisutni na sednici: Georg Schnetzer, ambasador i Clarissa Castek, zamenica ambasadora Republike Austrije na Kosovo.

Ostali učesnici: Blendi Gashi, Leudita Mejzini i Alisa Thaçi- Skupština.

Iz kancelarije Komisije: Minire Hasani i Manush Krasniqi.

Sednicom je predsedavala Arbëreshë Kryeziu Hyseni, predsednica Komisije.

Dnevni red:

Sastanak komisije sa g. Georg Schnetzer, Ambasadorom Republike Austrije na Kosovo

Arbëreshë Kryeziu Hyseni, poželega je ambasadoru uspeha u obavljanju dužnosti i da tokom ove misije Austrija i Kosovo dodatno ojačaju postojeće bilateralne odnose. Ona je čestitala ambasadoru što je Beč nekoliko puta zaredom proglasio za zemlju koja je najprikladnija za život. Dobri bilateralni odnosi obeleženi su kontinuiranim napretkom između dve zemlje jer su obe strane uvek imale opredeljenost da poguraju napred pitanja koja se smatraju od zajedničkog interesa. Povodom posete g. Sobotka, pre nekoliko meseci smo videli da je njegov interes bio izuzetan za dalje jačanje ovih bilateralnih odnosa i velika spremnost da se ostvare zahtevi koje je Republika Kosovo imala prema Austriji, jer je to ideja da se postigne ispunjenje zahteva jedne strane prema drugoj. Ona se

zahvalila austrijskoj državi na podršci koju je dala Kosovu da postane članica SE, ali i na podršci koju je pružila našoj delegaciji u Parlamentarnoj skupštini NATO-a. Austrija je pomogla Kosovu u oblasti obrazovanja, bezbednosti u okviru KFOR-a, u ekonomiji i podržavajući našu dijasporu za integraciju. Želimo da povećamo parlamentarnu saradnju i mislimo da organizujemo posetu Austriji, kao i da ugostimo delegaciju iz Austrije na Kosovu, kako bi ubuduće ova saradnja bila rezultat uspeha koje će Kosovo postići na svom putu.

Georg Schnetzer, zahvalio se komisiji na bliskom i prijateljskom prijemu. Prvi utisak na Kosovu je, kako je rekao, veoma pozitivan jer su ljudi veoma prijateljski raspoloženi, a takođe i naše zemlje su veoma jedinstvene. Veze između dve zemlje, kako je rekao, veoma su prisutne i ojačane u poslednjoj deceniji. Sarađivali smo u sektoru obrazovanja tokom 90-ih i bili smo posvećeni podršci Kosovu čak i nakon 90-ih. Austrija je jedan od najvećih investitora na Kosovu sa prisustvom u bankarskom sektoru, u sektoru osiguranja, a u isto vreme tokom ovog mandata je rekao da će oni podržati Kosovo.

On je istakao da su oni deo KFOR-a i da su potpisali sporazum u oblasti muzeja i da će biti zajedničkih kulturnih projekata koji će ojačati kulturne veze dve zemlje. On je najavio direktnu saradnju univerziteta i da će te veze biti još više jačane, kao i kontakti između parlamenata.

Tokom naredne četiri godine nastaviće da jačaju bilateralne veze između dve zemlje i podržavaju Kosovo na putu ka evro-atlantskim integracijama. Dao je do znanja da im je prioritet podrška ZB da što prije bude deo EU.

On je najavio da su nedavno nezvanični dokument predstavile Hrvatska, Češka, Austrija, Italija, Slovačka i Slovenija sa konkretnim predlozima za integraciju u vanjsku i sigurnosnu politiku. Još jedan nezvanični dokument iz Austrije predstavljen je pre dva meseca na širem planu, ne samo u vanjskoj sigurnosnoj politici, već i u drugim oblastima, tako da je omogućeno učešće predstavnika ZB-a u različitim oblicima unutar EU o pitanjima o kojima se razgovaralo za ZB.

Gazmend Gjyshinca, rekao je da je Austrija za nas važna zemlja sa kojom smo povezani od srednjovekovnog doba do danas. Izrazio je zahvalnost austrijskoj državi što je poslala takvog diplomatu za ambasadora, sa ovom pripremom na Kosovu, što je zadovoljstvo imati i sarađivati što je češće moguće. Želeli bismo da vidimo da se Austrija posebno angažuje na putu evro-integracija Republike Kosovo i regiona uopšte. On je nakon događaja u Ukrajini rekao da je članstvo u EU poprimilo drugačiji karakter za zemlje Jugoistočne Evrope i Zapadnog Balkana, te da s tim u vezi niko bolje ne razume opasnost koja dolazi sa istoka, stoga očekujemo Austrija da ima snažnu dinamiku u vezi sa članstvom Kosova u EU, NATO-u i povećanjem saradnje u oblasti arheologije. Što se tiče trgovinskog bilansa, rekao je da, iako nam je Austrija partner, očekujemo da će se taj saldo povećati i poprimiti druge oblike.

Time Kadrijaj, zahvalila se državi Austriji na doprinosu koji je dala u svakom trenutku i na podršci tokom svih izazova kroz koje je Kosovo prolazilo i kroz koje prolazi. Ona je rekla da se Austrija smatra jednom od najprijateljskijih zemalja koje Kosovo ima i zamolila je da nas podrži za članstvo u međunarodnim organizacijama i za nova priznanja, koja Kosovu nedostaju. Kosovo je okruženo Srbijom, koja uvek pokušava da destabilizuje Kosovo, da naruši njegov suverenitet i integritet, što se videlo i napadom na Bajsku. Kosovo je izabralo svoj put i to je evro-atlantski put i to je jedina zemlja na Balkanu i Evropi koja slavi Dan Evrope, a da nije deo Evrope, bez vizne liberalizacije, ali se oseća delom Evrope i delom evro-atlantske strukture. Ona je rekla da je Kosovo uvelo sankcije Rusiji zbog rata u Ukrajini i podržalo narod Ukrajine, jer je vodio

oslobodilački rat. Proces liberalizacije viznog režima je, rekla je, produžen, korišćeni su dvostruki standardi i dobro je da se drugi procesi ne odugovlače i da su sve zemlje Zapadnog Balkana deo evropske porodice.

Yllza Hoti, istakla je da je dobro što se ambasador oseća dobro u našoj zemlji jer ćemo imati drugačiji utisak od onoga što se ponekad čuje u medijima o Kosovu. U isto vreme, ovo je važno kada se radi o stranim investicijama na Kosovu, koje su nam potrebne. Kosovo je rekla da ima odličnu omladinu i nadamo se da ćemo u budućnosti imati odličnu saradnju.

Doarsa Kica-Xhelili, između ostalog, najavila je da je upravo izabrana za potpredsednicu LDK-a i veruje da će osim ovog u komisiji biti još sastanaka na kojima će se izjasniti o svojim stavovima o mnogim temama. Dalje je najavila da je sa 18 godina, kao student, predstavljala UP u Beču sa programom koji je svake godine dovodio studente Pravnog fakulteta u Beč. U Beču je rekla da se sastala sa stručnjacima i posetila bečke institucije, što je uticalo da na drugoj godini studija ponovo bude deo ovog programa u Beču. Iz ovog iskustva u Beču, rekla je da je shvatila da u Beču ima dosta dijaspore sa sastanaka koje je imala i da je Beč veoma bezbedno mesto za šetnju, bilo danju ili noću.

Što se tiče saradnje, činjenica da Austrija ima austrougarsku pravnu infrastrukturu i da se mnogi standardi koji se primenjuju na Kosovu primenjuju i u Austriji misli da na Kosovu treba da imamo pravne stručnjake za održavanje obuka i da imamo dvosmerne posete pravnih stručnjaka. To je pitanje o kojem treba razgovarati, ne u okviru komisije, nego u institucijama koje se bave sprovođenjem zakona. Ona je naglasila da bi bilo dobro da što više studenata prava učestvuje u programima razmene sa univerzitetima u Austriji, što bi imalo veliki uticaj na njihov profesionalni život. Ona se zahvalila državi Austriji što je dovela tako dragocenog diplomatu u Republiku Kosovo.

Fitore Pacolli-Dalipi, najavila je da je predsednica Komisije za životnu sredinu, hranu, poljoprivredu, planiranje i razvoj i s tim u vezi kazala da je zanima kako se može proširiti saradnja između dve zemlje. Ona je istakla da nam treba da Austrija bude glas Kosova u pogledu načina na koji se Kosovo tretira od strane EU.

EU je saopštila da je uvela neke restriktivne mere ili sankcije Kosovu što nije fer, a u očima građana uvek se postavlja pitanje kako EU, Nemačka i Austrija ne vide razliku između demokratije na Kosovu, u poređenju sa Srbijom. Kosovo je saopštila da je napredovalo u pogledu vladavine prava i demokratije i želimo da Austrija bude naš glas, gde se naš glas ne čuje. Kada je u pitanju obrazovanje, ona je istakla da su studenti sa Zapadnog Balkana koji žele da studiraju u Austriji dužni da dostave dokument sa institucije na kojoj su diplomirali, u kojoj treba napomenuti da kandidat ispunjava uslove da magistrira ili doktorira. Ovaj zahtev Univerziteta u Austriji tražila je da bude uklonjen, kako bi se izbegli birokratski zahtevi, što je gđa. Pacolli, rekla da su za izdavanje ovog dokumenta izgubili godinu dana vremena.

Georg Schnetzer, najavio da će se obavezati na organizaciju posete komisije Austriji, kao i posetu austrijske strane Kosovu. Što se tiče posvećenosti podršci Kosovu za članstvo u NATO-u, on je rekao da je to malo teško jer nisu deo NATO-a i Partnerstva za mir, ali da će podržati Kosovo na putu evropskih integracija. Što se tiče saradnje u oblasti arheologije, on je rekao da je o tome bilo reči tokom pregovora koje su naše dve delegacije vodile tokom novembra meseca, kao i zahtev Ministarstva kulture za saradnju u oblasti kulturnog nasleđa. Austrija je istakla da je veoma

prisutna u sektoru bankarstva i osiguranja i da postoje oblasti u kojima se može uspostaviti komercijalna saradnja. On je najavio da na Kosovu postoji Austrijska privredna komora koja je veoma aktivna i pokušava da podstakne austrijske kompanije da investiraju na Kosovu, ali slika Kosova u medijima i prenošenje negativnih i lažnih vesti otežavaju ulaganja. Prioritet ambasade tokom njegovog mandata biće podsticanje austrijskih investitora na Kosovu. Što se tiče ukidanja sankcija Kosovu, on je rekao da ispunjavanjem nekih uslova od strane Vlade Kosova ove mere mogu biti uklonjene veoma brzo, za šta je Austrija zainteresovana da se one uklone što je pre moguće.

Što se tiče liberalizacije viza, ambasador je rekao da je to dugotrajan proces, za koji je Austrija radila da Kosovo što pre ima viznu liberalizaciju, ali je kompromis unutar EU bio da se liberalizacija dozvoli od 1. januara 2024. godine. Gospodin Georg Schnetzer je dalje podržao mogućnost saradnje dve zemlje u oblasti obrazovanja, poljoprivrede, transporta i telekomunikacija.

Arbëreshë Kryeziu- Hyseni, ona se zahvalila ambasadoru Schnetzer-u na sastanku, nadajući se da će se ovi sastanci intenzivirati i izgraditi saradnju između naših kolega komisija.

Sednica je zaključena u 14:30.

Pripremlilo:
Pomoćno osoblje Komisije.

Arbëreshë Kryeziu-Hyseni

Predsednica Komisije